

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

tia sine necessitate. Nulla autem necessitas, ponendi duas illas inadæquatas Modalitates.

PROBATUR secundò accommodando ad præsens, argumentum Oviedi. Effectus formalis determinationis est constituere illud, quod determinat componens unum compositum cum alia comparte. Ergò determinatio, quæ se tenebit v. g. ex parte materiæ, constituet materiam componentem, unum cum forma. Ergò etiam constituet, formam, componentem unum cum materia; nam materia componens unum cum forma, & forma componens unum, cum materia, ne præcisiuis conceptibus differunt, quia quicquid respondet ex parte objecti in uno, respondet ex parte objecti in alio, nam quòd idem in recto & postea in obliquo idem ponatur, nõ arguit præcisionem objectivam, sicut panis cum vino, vinum cum pane, ut dixi in materia de relatione non præcindunt.

RESPONDEBIS in ista Propositione: Materia componit unum cum forma, respondet unio, seu determinatio subiectata in materia; & alia determinatio, cum dico, forma componit unum cum materia.

CONTRA. Quia hoc ipsum est quod negatur, aliam scilicet debere respondere determinationem, cum sufficiat unam respondere.

PROBATUR Tertiò. Positâ determinatione in sola materia, ad hoc, ut sit potentia formæ, ut sit materia in actu secundo, &c. vel unitur forma materiæ vel non unitur: Si unitur. Ergò immeritò duæ requiruntur determinationes; si positâ determinatione in sola materia, non unitur forma materiæ, Ergò nec materia illi unitur. Quod ipsum probatur, tum quia impossibile est, Petrum assidere Paulo; quin Paulus assideat Petro, si enim alteruter non sedeat, neuter dici poterit, assidere. Ergò etiam, si forma non unitur materiæ, nec materia dicenda est uniri formæ. Tum quia si potest uniri materia formæ, & non uniri forma materiæ, positâ solâ unione materiæ ad formam, erit ne compositum vel non? si erit compositum. Ergò superadditam aliam determinationem otiosè requiris; si non erit compositum, contra erit, quia quæcunque legitimâ ratione definieris compositum, ex illa, deducetur esse illic compositum, & si dixeris esse compositum partiale, contra erit, quia nihil plùs illud totale dicet. Tum quia quando per te solum materia unitur formæ, vel tribuit illi effectum suum formalem forma vel non tribuit; Si tribuit, Ergò superfluit alia modalitas; Si non tribuit, Ergò possibile est haberi in subiecto aptam formam, & non haberi illius effectum formalem.

RESPONDET primò Mastrius. Quamvis similitudo sit essentialiter duorum assimilatio, hoc non obstante est illic duplex relatio, ergò & geminanda unio.

CONTRA. Quia similitudo potest spectari physicè, & sic una est, nempe qualitas in hoc, & qualitas in illo, seu ut dicit Aristoteles, quorum qualitas eadem est. Deinde potest similitudo spectari Metaphysicè, & sic est duplex conceptibilis formalitas relationis, sic etiam in præsentī ex eadem proportionē sufficiet Physicè una modalitas, licet alia sit formaliter futura unio, huius cum illo, alia illius cum hoc.

RESPONDET secundò. Positâ unione illâ unâ, unum tantum unietur intrinsecè, aliud extrinsecè.

CONTRA. Quia quamvis aliquid non recipiat in se unionem, modò sit terminus illius intrinsecus, nihil illi oberit quominus dicatur esse unitum intrinsecè, adhucque illo extremo per modum termini se habente, mutabitur illud extremum, casu quo additione illa, licet in se non subiectata, perficiatur in ordine ad operationes, ad quas dicit essentialē ordinem, tanquam sui perfectionem.

RESPONDET tertiò, per unionem unam ambo extrema esse unita, sed non ambo formaliter.

CONTRA. Quia si aliud extremum evadat terminus intrinsecus unionis, nihil deest quominus dicatur esse unitum formaliter; & licet Materia & Forma unita debeant esse relata mutuo, nego hanc relationem mutuam, salvari non posse, sine receptione unionis in utroque; & sicut accipiendo fundamentalem similitudinem, & Physicè, non est necesse quidquam recipi nisi unam qualitatem, cum tamen una qualitas, non sit similitudo, sed accessus alius qualitatis, facit simile; ita non est necesse poni aliquid in alio extremo, sed accessus alius extremi, hoc extremo habente se tanquam termino intrinsecò, potest evadere formaliter unitum relatum, &c. Quid autem sit terminus intrinsecus, explicatum in Materia de Incarnatione, ubi: cur Verbum non mutetur in Unione Hypostatica.

Punctum Difficultatis 2.

Solvuntur Objectiones.

OBJECITUR Primò. De essentia unionis, & in nostris principiis, de essentia est determinationis, respicere aliquid ut subiectum, aliquid ut terminum, sed hoc non potest esse nisi duplex modalitas; nam aliàs utramque partem respicere ut subiectum. Major probatur, nam unio vel modalitas hypostatica, est verè unio, respicitque naturam humanam ut subiectum, verbum ut terminum intrinsecum.

RESPONDET Arriag: Negando Majorem probationi illius consequentiam, quia est à partu-

riculari ad universale. Negari etiam potest minor, quia sicut relatio respicit unum ut subiectum, aliud ut terminum, quantumvis in termino non recipiatur, ita & determinatio aut unio modalis, idem habere poterit.

INSTABIS. Forma ut unita materiae, est perfectio materiae, Ergo ut unita, debet recipi in materia, Ergo modus unionis debet recipi in materia.

RESPONDETUR. Transeat totum, posito præcipue quod modus iste sit materialis. Deinde dici potest, negando formam ut unitam, unione appropriatâ soli formæ, esse perfectionem materiae, sed est illius perfectio, vel propria, vel communi utrique unioni, unita.

OBJICITUR. Secundò, tam unio quam determinatio nostra modalis, debet recipi in utroque extremo, quia impossibile est manere aliquid intrinsecè unitum, vel determinatum, per unionem vel determinationem, quæ non recipiatur in illo. Materia autem & forma sunt intrinsecè unita.

RESPONDETUR. Arriag: unionem illam recipi in utroque extremo, sed commodè dicitur quod modalitas illa respiciat unum tanquam subiectum, & aliud tanquam terminum intrinsecum, & sic Verbum Divinum est intrinsecè unitum, quamvis sit non nisi terminus intrinsecus Modalitatis, ceteroqui non nisi in sola humanitate, subiectata.

INSTABIS. Non potest quidquam dealbari albedine in alio receptâ. Ergo nec uniri unioni in alio receptâ, aut determinari determinatione, in alio receptâ.

RESPONDETUR. Si procedat argumentum de subiecto recipiente determinationem, cui vicissim aliud non connectitur, sicut non connectuntur parietes duo, vel homo & paries, totum argumentum concedi debet. Si autem procedat de indistantibus, ad se ordinatis, &c. extremis, imprimis retorqueri potest argumentum; quare Verbum sit unitum intrinsecè humanitati, quantumvis Modalitatem in se nullam recipiat. Rursus albedo vel recipitur immediate in quantitate vel immediate in materia, certum est non recipi illam immediate in forma, quia hæc non comparatur ad albedinem, ut ejus materia, & tamen non ipsa materia denominatur alba, sed paries, qui etiam importat formam; quod si ad dandam denominationem in composito albi, etiam formæ, sufficit quod ratione unionis, contribuant sibi sua prædicata, quam contributionem prædicatorum, non faciunt duo parietes distincti, utpote non ordinati ad se, tanquam actus & potentia, ita etiam contribuent sibi sua prædicata materia & forma, quando ad se comparabuntur ut Actus & Potentia in actu secundo tales, quamvis unionem, unum tantum extremum recipiat. Denique

dici potest dealbationem utpote ens absolutum, non respicere aliud tanquam terminum intrinsecum: consequenter non habere ullum titulum dealbandi aliud, jam autem determinatio materiae, ad esse unitæ formæ, est quid relativum, respiciensque formam tanquam terminum intrinsecum, ideo ille vel hoc titulo tribuere potest denominationem determinatæ vel unitæ.

OBJICITUR Tertiò. Relatio in sententia istorum, qui illam distinguunt realiter, quando duo extrema referuntur, non sufficit ut sit una. Ergo nec in sententia nostra sufficit ut sit una modalitas.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia possibile est esse unum relatum, & aliud non referri, hinc definitivè relatio, non est duorum habitudo, sed habitudo ad aliud, etsi relatio esset definitivè duorum habitudo, non esset necesse duas relationes ponere; quia autem unio vel nostra modalitas, est duorum habitudo, unio enim semper est duorum, nec sunt separabilia, ut materia uniatur formæ, & vicissim forma non uniatur materiae, hinc fit ut sufficiat unionem & determinationem modalem, esse unam. Deinde cum universaliter falsum sit, modalitatem hanc debere in utroque extremo recipi, cum non recipiatur in Verbo, cumque non sit ratio, quare sufficiens sit una modalitas in uno composito, & non sit sufficiens in alio, hinc fit, in omni eventu posse poni unam modalitatem, quæ ratio non inquit rationem, cur Modalitas non possit recipi in Verbo, sed attendit ad hoc; si in Christo sufficiens est una modalitas, non in utroque extremo recepta, cur non aliàs sufficiat.

OBJICITUR Quartò recentior Suar. Illa modalitas est duorum extremorum, Ergo ex vi definitionis non magis se tenet ex parte unius, quam ex parte alterius.

RESPONDETUR. Ex vi non nisi talis modi vel unionis determinat sibi hoc potius subiectum, sed indifferens aliàs esset, ut in alterutro subiecto recipiatur.

INSTAT Primò. Si modalitas dicta se tenet tantum ex parte unius extremi; cur non potius definitur vinculum vel determinatio unius extremi ad aliud vel cum alio.

RESPONDETUR. Est Quæstio de modo loquendi, in qua maxima ratio petitur ex placito, sed hujus placiti hæc etiam potest dari ratio, quia ly aliud vel alius importat aliquid extrinsecum, quia autem composito, neutra pars est extrinsecum, fit ut neutra pars, debeat illis terminis exprimi. Rursus ideo non appellatur modus ille determinatio unius extremi ad aliud, vel cum alio, quia hæc Phrasis importat quasi majoritatem & specialitatem unius extremi uniti quam alius; unio autem vel ille modus, se æquè ad utrumque extendit, in ordine ad

ad vinculare, vel determinare, neque magis una pars in ratione compositionis componit quam alia, jam autem si diceretur illa modalitas determinare unum cum alio, significaretur specialitas unius extremi præ alio, & sicut v. g. non est bene cultus sermo, Rex mecum fuit in prandio, sed tu potius fuisti cum Rege, quia Rex habet præcellentiam, ita & in presenti non rectè diceretur unio esse unius extremi cum alio, quia illi competeret etiam præcellentia.

INSTAT 2. Relatio ex eo quod non sit in utroque extremo, sed in uno tantum, ad aliud, non dicitur respectus duorum extremorum, sed unius ad aliud. Ergo etiam & unio si non esset in utroque extremo, deberet dici unius unio ad aliud.

RESPONDETUR. Negando idè dici relationem ad aliud, quia in uno extremo ponitur, sed quia terminus est quid extrinsecum relationi; nec per modum partis intrare debet in compositionem huius, quod est relatum, hinc rectè nominatur ad aliud; è contra quia extrema media unione, vel propter determinationem modalem intrare debent compositum, per modum partium intrinsecarum, hinc unio non debet dici unius ad aliud.

INSTAT 3. Mastrius. Terminatio ad formam unionis receptæ in Materia, solum sufficit ut dicatur extrinsecè unita, non autem ut dicatur unita intrinsecè. Omnis enim modus essendi intrinsecus, unius rei cum alia, ad unionem per informationem reducitur, quia denominatio intrinseca sumitur à forma intrinseca.

RESPONDEO. Nego si aliquid se habeat per modum termini intrinseci, quod non possit dici unitum intrinsecè, quamvis non se habeat per modum subiecti receptivi. Negoque rationem intrinseci, reduci semper ad informationem. Et licet denominatio intrinseci sumatur à forma intrinseca, id tamen verum est, aut de forma intrinseca recepta, aut ad se terminata, tanquam ad aliquid extrinsecum.

Quod autem dicit Mastrius, etiam Verbum esse unitum extrinsecè; eò quod licet sit intimè conjunctum, non minùs quam materia formæ, id tamen contingat per unionem in ipso Verbo non receptam, quod inquam dicit non convincit; nam ut alibi visum, plurimi dicunt verbum esse intrinsecè unitum, etsi est intimè conjunctum, licet unione non in se recepta, cur non poterit dici intrinsecè unitum; & si potest salvari intimitas conjunctionis, non recipiendo conjunctionem, cur non potest salvari intrinsecitas unionis, sine receptione unionis. Quod autem dicit hoc esse peculiare unionis hypostati-

cæ ratione infinitatis & immutabilitatis verbi, id etiam non convincit, si enim est de essentia uniti, recipere unionem, etiam infinitum & immutabile aut uniri non deberet, aut deberet in se recipere unionem, cur debet indispensabiliter in humanis in utroque extremo recipi, cum possit esse hæc unio Materialis, adeoque impropor-tionata animæ spirituali, ipsumque principium: Non sunt multiplicanda entia, id evincat. Et licet receptio afficiat Materiam, informatio formam, quia tamen formaliter illa receptio, est ipsamet Materia in diversis connotatis, itemque formalisatio, est ipsa forma in diversis itidem connotatis, non erit necesse multiplicare uniones, sed tota multiplicatio, erit penes entitatem Materiæ & Formæ.

OBJICIT 5. idem Recentior Suar. Non est potior ratio, cur modus ille determinativus in uno potius quam altero extremo subiectetur. Ergo debet in utroque subiectari. Si subiectatur in utroque necessario duplex est, quia unus modus non potest identificari cum duabus realitatibus, alioqui hæc essent idem realiter inter se ex illo principio: Quæ sunt eadem uni tertio.

RESPONDETUR. Ipsa materialitas modi, determinat sibi subiectum materiale, concessò etiam quod in utroque extremo recipere-tur modus, non video quomodo identificatio extremorum sequeretur, cum neutrum extremum cum ipso modo identificetur, qui distinctam entitatem habet, sed tantum sequetur, sicut junguntur unit tertio, ita jungi inter se. Ad-do in processu ulteriori arguendi immeritò supponere eundem, quod non debeat dici Verbum unitum Humanitati, sed tantum Humanitas Verbo, bene enim dicitur, Verbum Caro factum est, quod tamen unionem importat. Unde etiam ad convertentiam dicitur. DEUS factus est homo, ut homo fieret DEUS. Non nego tamen, quod solum dicatur Verbum assumpsisse humanitatem, non humanitas Verbum, quia quod assumitur, assumptione dignificatur, ut dicitur creatura assumi, ad opera miraculosa, privatus ad dignitatem; jam autem humanitas est dignificata à Verbo, non Verbum ab humanitate, & quamvis assumptio & unio sint idem realiter, non tamen sequitur, quod phrasæ quæ pro uno tenent, teneant pro alio, nam Trinitas cum Patre, Filio & Spiritu Sancto sunt idem realiter, & nihilominus in nomine Trinitatis non tenet baptismus.

OBJICIT 6. Mastrius. Si forma uniretur materiæ, quantum sufficit ad constitutionem
† u compo-

compositi, ob solam terminationem Modalitatis in Materia v. g. receptæ, sequitur formam absque ulla sui mutatione, informare materiam, quod fieri non potest, cum in hoc consistat Incarnationis Mysterium, quod Verbum sine ulla mutatione, unitum sit naturæ humanæ.

RESPONDEO. Formam tunc duplici ex capite mutandam: imprimis quia transit à non esse ad esse. Secundo, quia cum essentialiter illa forma sit ordinata ad corpus, adeoque habet esse ordinatum ad corpus, etiam operari, debet habere aliquod ordinatum ad corpus, & quia hoc operari exercere extra corpus non potest, neque enim anima extra corpus gustat, cumque unione ad corpus acquirat, ut possit proximè exercere illas operationes, tanquam se perficientes, ideo anima, illà modalitate receptā in materia, mutatur. Quia autem in unione hypostatica Verbum nec accipit esse, nec perficitur in ordine ad operationes, quæ sunt perfectio Verbi, & ad quas ex natura sua essentialiter ordinatur, ideo nec mutatur. Sed de hoc in Materia de Incarnatione.

OBJICIT 7. idem. Partes acquirunt perfectionem in constitutione totius, cum enim sint essentialiter imperfectæ, uniuntur, ut in composito perficiantur; id autem fieri nequit, nisi per receptionem alicujus perfectionis, quæ separata carebant: & hæc esse nequit, nisi peculiaris cuiuslibet ad aliam unio, omnis enim perfectio fit ex aliqua additione, mera autem terminationis nihil addit, unde etiam visio perficit potentiam, non objectum.

RESPONDETUR. Quod partes acquirant perfectionem in constitutione totius, quod autem hoc fieri debeat per receptionem perfectionis, si intelligatur per subjectionem in se perfectionis adveniens falsa est propositio; si ly per acquisitionem perfectionis, supponat pro acquisitione perfectionis seu complementi. Concedo propositionem; potest autem aliquid, quia evadit terminus alicujus, habere complementum suæ perfectionis, ut si ordinatur essentialiter, ad hoc, ut evadat terminus, sed in præsentia non ex eo præcisè perficitur anima, quia evadit terminus, sed quia evadendo terminus completur in ordine ad ponendas operationes aliquas, ad quas etiam essentialiter ordinatur. Et licet omnis perfectio sit ex additione, nego tamen quod hæc additio debeat esse per receptionem, cum possit fieri ratione unionis ad se terminata, licet præcisè ratio termini non faciat terminum perfici, ratio tamen termini intrinseci unionis, potest facere, ut terminus ille perficiatur, casu quo incompletio illius essentialis, (qualis est hic in ordine ad operari aliquas actiones) tunc compleatur. Objectum autem non est terminus intrinsecus actus.

Punctum Difficultatis 3.

Estne hæc modalitas materialis.

DICENDUM. *Hanc modalitatem esse materialem.*

PROBATUR. Quia cum in generatione hominis neque materia neque forma à generante producat, si nihil obstat, ostendendus est proximus & intimus influxus in compositum, quod dicitur generari; intimior autem ostenditur hic influxus, si ponatur hæc modalitas materialis: nam tribui poterit tanquam effectus generanti, quo effectu posito, inimpedibiliter etiam à Deo, fit compositum, generari autem non posset, si esset spiritualis. Consequenter *Hæc modalitas recipitur in materia, quod*

PROBATUR 1. Quia nullum est fundamentum, quod in re spirituali, qualis est anima hominis, recipiatur aliquid materiale, ut autem uniformius procedatur etiam in aliis compositis, cur non recipitur in sola materia?

PROBATUR 2. Quia si nihil obstat, debemus quam proportionatissimum formis subiectum tribuere, enti autem materiali subiectum proportionatum, est materia.

PROBATUR 3. Si modus materialis recipitur in spirituali subiecto, deberet recipi secundum modum essendi animæ, nam quidquid recipitur, per modum recipientis recipitur; jam autem modus existendi animæ rationalis est, ut sit tota in toto, & tota in qualibet parte, quod connaturaliter competere non potest enti materiali.

OBJICITUR 1. Forma est indifferens ad uniri: Ergo indiget aliquo recepto, ut fiat unita.

RESPONDETUR. Negando consequentiam, sufficit enim extrinsecum determinativum.

OBJICITUR 2. Ideo verbum non perficitur unione, quia non recipit unionem vel illam modalitatem determinativam. Ergo illa recipi in utroque extremo debet, si utrumque perfici debet.

RESPONDETUR. Adtribuendum effectum formalem, sufficit, in extremo secum unito aliquid recipiatur, nam albedo non recipitur in forma parietis, & tamen parieti, tribuit suum effectum formalem. Non ideo autem Verbum non perficitur, quia non recipit unionem, sed quia præcontinet omnem possibilem perfectionem, quam si non præcontineret, participaret ab humanitate, quantumvis non reciperet unionem. Rursus non ideo Verbum non perficitur illà Modal-